

POSTANOWIENIE

Dnia 3 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

w sprawie zażalenia na uchwałę Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym [...] z dnia 4 kwietnia 2022 r., sygn. akt ASDo 5/21, wniesionego przez obwinioną sędzię Sądu Rejonowego [...] w K. M. S. oraz jej obrońców,
w przedmiocie wniosku obwinionej o zbadanie spełnienia przez SSN Tomasza Demendeckiego wymogów niezawisłości i bezstronności na podstawie art. 29 § 5 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym w sprawie o sygn. II ZO 49/22,
po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, na posiedzeniu w dniu 3 października 2023 r.,
sygnalizacji SSN Tomasza Demendeckiego,
na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k.

postanowił:

**stwierdzić, że SSN Tomasz Demendecki jest z mocy prawa
wyłączony od udziału w sprawie o sygn. akt I ZO 52/22.**

UZASADNIENIE

Obrońcy obwinionej M. S. oraz obwiniona wnieśli zażalenia na uchwałę Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym [...] z dnia 4 kwietnia 2022 r., sygn. akt ASDo 5/21. Sprawę zarejestrowano w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego pod sygn. II ZO 49/22, a sędzią wyznaczonym do rozpoznawania sprawy został SSN Tomasz Demendecki. Obwiniona sędzia M. S. pismem z dnia 17 października 2022 r. wniosła, w trybie art. 29 § 5 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, o zbadanie spełnienia przez SSN Tomasza

Demendeckiego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu.

W dniu 3 listopada 2022 r. przeprowadzono losowanie składu orzekającego w sprawie rozpoznania wniosku o zbadanie spełnienia przez SSN Tomasza Demendeckiego wymogów niezawisłości i bezstronności, zarejestrowanego w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego pod sygn. akt I ZB 31/22. W wyniku losowania do rozpoznania wniosku został wyznaczony skład orzekający: SSN Tomasz Szanciło (przewodniczący), SSN Dariusz Kala, SSN Krzysztof Wesołowski, SSN Beata Janiszewska i SSN Mariusz Łodko oraz wyznaczono zastępców członków składu orzekającego: SSN Elżbietę Karską i SSN Małgorzatę Manowską.

Obwiniona sędzia M. S. pismem, które wpłynęło do Sądu Najwyższego w dniu 16 listopada 2022 r., wniosła o wyłączenie SSN Małgorzaty Manowskiej na podstawie art. 41 § 1 k.p.k., od udziału w rozpoznawaniu wniosku o zbadanie spełnienia przez SSN Tomasza Demendeckiego wymogów niezawisłości i bezstronności. Sprawa ta została zarejestrowana pod sygn. akt I ZO 52/22, zaś w wyniku losowania do rozpoznania wniosku został wyznaczony SSN Tomasz Demendecki.

W dniu 19 lipca 2023 r. SSN Tomasz Demendecki złożył oświadczenie, z którego wynika, iż w sprawie istnieją przesłanki wyłączenia go od udziału w sprawie sygn. akt I ZO 52/22 na mocy art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k., a więc z mocy samej ustawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Podstawa wyłączenia sędziego określona w art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. wiąże się z łacińską sentencją prawniczą *nemo iudex in causa sua*. Zgodnie z tą regułą sędzia nie może orzekać w sprawie, której wynikiem jest bezpośrednio zainteresowany.

Analizując oświadczenie SSN Tomasza Demendeckiego w kontekście powyżej wskazanych okoliczności, należy wskazać, że gdy sędzia uznaje, że zachodzi przyczyna wyłączająca go z mocy art. 40 k.p.k. podstawową formułą jest samowylączenie – wyrażające się w formie złożenia do akt oświadczenia na piśmie. Oświadczenie to nie podlega kontroli sądu i samoistnie przesądza o wyłączeniu,

przy czym nie jest wymagane wydanie przez sąd odrębnej decyzji procesowej. W niniejszej sprawie skoro jednak oświadczenie sędziego zostało błędnie potraktowane jako jego wniosek o wyłączenie go od rozpoznania sprawy o sygn. I ZO 52/22, konieczne stało się jedynie potwierdzenie, że SSN Tomasza Demendeckiego jest z mocy prawa wyłączony od udziału w sprawie o sygn. akt I ZO 52/22.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak na wstępie.

[M. T.]

[ms]